

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра економічної теорії та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

завідувач кафедри економічної теорії та
міжнародних економічних відносин

Вікторія СМЕСОВА
«17» червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Тіньова економіка»

Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітньо-професійна програма	Міжнародні економічні відносини
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄCTS (120 академічних годин)
Термін викладання	6-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: д. е. н., проф. Пилипенко Юрій Іванович

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Тіньова економіка» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», кафедра економічної теорії та міжнародних економічних відносин. Д.: НТУ «ДП», 2025. 12 с.

Розробник – Пилипенко Ю.І.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (протокол № 2 від 13.06.2025)

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

6.1 Шкали

6.2 Засоби та процедури

6.3 Критерії

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за видами навчальної діяльності здобувача. До вибіркової дисципліни «Тіньова економіка» віднесені такі результати навчання:

ПРН 7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
ПРН 12	Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

Мета дисципліни – формування у здобувачів відповідних дисциплінарних компетентностей щодо розуміння сутності тіньової економіки, методичних основ її вимірювання, форм та методів протидії тіньовій економічній діяльності.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПРН 7	ПРН7-1	Знати та розуміти загальні характеристики тіньової економічної діяльності, її причини та соціально-економічні наслідки.
	ПРН7-2	Опанувати мікро- та макрометоди вимірювання тіньової економіки, розуміти роль неформального сектора тіньової економіки в трансформаційних процесах
	ПРН7-3	Розуміти та пояснювати базові поняття тіньової економіки, тенденцій її розвитку в глобалізованому світі
ПРН- 12	ПРН12-1	Розуміти сутність, причини виникнення та форми прояву корупційних процесів та їх вплив на соціально-економічні процеси
	ПРН12- 2	Знати структуру і форми тіньового бізнесу в Україні, вміти проводити аналіз неформального сектора вітчизняної національної економіки
	ПРН12-3	Знати форми і методи боротьби з тіньовою економікою, здійснювати аналіз ефективності інституціонального середовища протидії тіньовим економічним процесам, розуміти напрями державної політики детінізації економіки в Україні.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Освітній компонент	Здобуті результати навчання
Ф 6 Мікроекономіка	Оцінка логіки та наслідків прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
Ф 2 Економічна теорія	Наукове обґрунтування загальних основ економічного життя суспільства, пізнання закономірностей розвитку суспільного виробництва, з'ясування механізмів дії економічних законів і механізм використання їх людьми у процесі господарської діяльності.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні		18	62	-	-	8	72
практичні		9	31	-	-	4	36
лабораторні		-	-	-	-	-	-
семінари		-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	27	93	-	-	12	108

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	18
ПРН7-1	1. Загальна характеристика тіньової економічної діяльності	2
	Сутність та типи тіньової економіки	
	Причини розвитку тіньової економіки	
	Соціальні та економічні наслідки тіньової економіки	
ПРН7-2	2. Методологія оцінки тіньової економіки	4
	Мікрометоди вимірювання тіньової економіки	
	Макрометоди вимірювання тіньової економіки	
	Застосування методів вимірювання тіньової економіки в пострадянському просторі	
	Роль неформального сектора тіньової економіки в трансформаційних процесах	
ПРН7-3	3. Роль тіньової економіки у розвитку економічних систем	2
	Тіньова економіка як елемент всесвітньої економічної історії	
	Тіньова економіка як фактор прискорення і гальмування суспільного розвитку	
	Тенденції розвитку тіньових процесів в глобалізованому світі	
ПРН12-1	4. Корупція	4
	Види і еволюція корупції	

	Причини і вимір	
	Вплив корупції на суспільний розвиток	
ПРН12-2	5. Специфікація тіньової економіки в Україні	2
	Причини розвитку тіньових відносин у пострадянському просторі	
	Особливості функціонування тіньової економіки в Україні	
	Структура і форми тіньового бізнесу в Україні	
	Напрямки державної політики детінізації економіки в Україні	
ПРН12-3	6. Форми і методи боротьби з тіньовою економікою	4
	Інституційні передумови зменшення масштабів тіньової економічної діяльності	
	Нормативно-правові аспекти боротьби з економічною злочинністю	
	Формування правових умов для легалізації тіньової економіки	
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ		7
ПРН7-1	Загальна характеристика тіньової економічної діяльності та методологія її оцінки	2
ПРН7-2		
ПРН7-4 ПРН12-1	Роль тіньової економіки у розвитку економічних систем, корупція	4
ПРН12-3	Специфікація тіньової економіки в Україні та форми і методи боротьби	3
РАЗОМ		9

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	контрольна робота	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		виконання контрольної роботи під час заліку за бажанням студента
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати контрольну роботу, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань контрольної роботи повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів контрольної роботи має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання контрольної роботи визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання контрольної роботи може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
– концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; – критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – концептуальних знань; – високого ступеню володіння станом питання; – критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	75-79

	Відповідь фрагментарна	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
– розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – обирати адекватні методи та інструментальні засоби; – збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; – використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	75-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; – здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. Комунікаційна стратегія: – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	75-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-74
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість	65-69

	відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибамі (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибамі (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
– управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; – відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб; – здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проектами, що передбачає: – дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; – здатність до роботи в команді; – контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: – обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; – самостійність під час виконання поставлених завдань; – ініціативу в обговоренні проблем; – відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: – використання професійно-орієнтованих навичок; – використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; – володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: – ступінь володіння фундаментальними знаннями; – самостійність оцінних суджень; – високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; – самостійний пошук та аналіз джерел інформації	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-74
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання:

- мультимедійне обладнання;
- персональні комп'ютери.

Дистанційна платформа MOODLE.

Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Антикорупційна політика в Україні. Структурно-логічні схеми : навч. посіб. / В. І. Василичук, С. С. Чернявський, І. М. Купранець. – Київ : Кандиба Т. П., 2016. – 117 с.
2. Антикорупційні засади діяльності органів влади : наук.-практ. посіб. / [М. К. Вишневська ін.] ; за заг. ред. А. В. Роздайбіди. – Харків : Мадрид, 2014. – 382 с.
3. Головченко О. Тіньова економіка регіону: підходи, оцінки, сценарії / О. Головченко, В. Захарченко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Міжнар. гуманіт. ун-т. – Одеса : Лерадрук, 2012. – 160 с.
4. Корупція в Україні: питання протидії / [В. М. Гаращук та ін. ; редкол.: С. Г. Серьогіна (голова) та ін. ; за заг. ред. В. М. Гаращука]. – Харків : Панов А. М., 2015. – 165 с.
5. Куслулакос Я., Саріогло В., Терещенко Г. Неофіційна економіка в Україні: вимірювання та оцінка впливу на доходи населення. Навчальний посібник. – К. – 2016. – 136 с.
6. Мазур І. Детінізація економіки України: теорія та практика — Київ — 2013. - 239 с.
7. Стратегічні пріоритети детінізації економіки України у системі економічної безпеки: макро- та мікрорівні / [О. В. Черевко та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2014. – 441 с.
8. Тіньова економіка в Україні: масштаби та напрями подолання: аналіт. доп. / Т. А. Тищук, Ю. М. Харазішвілі, О. В. Іванов; за заг. ред. Я. А. Жаліла. — К.: НІСД, 2018. - 96 с.

Допоміжна

1. Базалук О. О. Корупція в Україні: ментальність правителів і доля народу: геофілософія України / О. Базалук. – Київ : МФКО, 2016. – 253 с.
2. Засянська О.В. Теоретичні основи боротьби з тіньовою економікою // Актуальні проблеми економіки. – 2018. – № 4. – С. 76-84.
3. Кіржецький Ю. І. Тіньова економіка та напрями її подолання в Україні : монографія / Ю. І. Кіржецький. – Львів : Ліга-Прес, 2013. – 170 с.
4. Огреба С.В. Статистичне оцінювання масштабів тіньової економіки України // Прикладна статистика: проблеми теорії та практики. Зб. наук. пр. Вип. 6. - 2017. - с. 353-359.

5. Онищенко С. В. Загрози економічній безпеці України: сутність, оцінювання та механізм упередження : монографія / С. В. Онищенко, О. А. Пугач. – Полтава : ПолтНТУ, 2015. – 337 с.

6. Флурі Ф. Антикорупційні заходи в Україні після Революції гідності: ключові законодавчі аспекти / Ф. Флурі, В. Бадрак. – Женева ; Київ : АДЕФ-Україна, 2016. – 223 с.

7. Європейський досвід протидії корупції: теорія та практика : аналіт. огляд / за заг. ред. В. В. Чернея. – Київ : НАВС, 2016. – 235 с.

9 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека імені В.Вернадського. URL:: <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Державний комітет статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Інститут економіки і прогнозування НАН України URL: <http://www.ief.org.ua>

4. Міжнародний центр перспективних досліджень URL: <http://www.icps.kiev.ua>

5. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>

6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

8. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>

9. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
««Тіньова економіка»»
для бакалаврів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Пилипенко Юрій Іванович

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19